

İÇİNDEKİLER

ÜÇÜNCÜ BASIYA ÖNSÖZ.....	5
ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR CETVELİ.....	17
GİRİŞ.....	19
I. GENEL OLARAK.....	19
II. İSLÂM CEZA HUKUKU.....	21
III. OSMANLI CEZA HUKUKU.....	24

BİRİNCİ BÖLÜM

CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER

I. SUÇ KAVRAMI VE SUÇLARIN TASNİFİ.....	27
A. Suç Kavramı.....	27
B. Suçların Tasnifi.....	30
C. Kıyas ve Had Suçları Arasındaki Farklar.....	35
D. Had Suçları ile Tazir Suçları Arasındaki Farklar.....	39
II. İLKELER.....	49
A. Cezalandırma Yetkisi.....	49
B. Suç ve Cezada Kanunilik.....	51
C. Kıyas yasağı.....	54
D. Suç-Ceza Denkliği.....	54
E. Cezaların Şahsiliği.....	57
F. Cezaların Eşitliği ve Bireyselleştirme.....	58
1. Cezaların Eşitliği.....	58
2. Bireyselleştirme.....	60
III. CEZA NORMLARININ UYGULAMA ALANI.....	63
A. Zaman Bakımından Uygulama.....	63
B. Kişi Bakımından Uygulama.....	67
1. Devlet Başkanı.....	67
2. Diplomatik Dokunulmazlık.....	69
C. Yer Bakımından Uygulama.....	69

1. Ülke İçinde İşlenen Suçlar	70
2. Ülke Dışında İşlenen Suçlar	70
3. Savaş (sefer) Sırasında İşlenen Suçlar	71
D. Suçluların iadesi	71
IV. SUÇUN UNSURLARI.....	73
A. Kanuni Unsur	73
1. Emir (Yükümlülük) Normu	73
2. Yasak Normu.....	74
B. Maddi Unsurlar	76
1. Hareket	76
2. Netice	81
3. Nedensellik Bağı	82
4. Fail	84
5. Mağdur	85
6. Suçun konusu.....	85
C. Manevi Unsur	86
1. Kast	89
2. Taksir	93
3. Kast/Taksir Kombinasyonu (Şibhü'l-Amd, Hatau'l-Amd) (Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar).....	98
4. Amaç ve Saik	103
D. Hukuka Aykırılık	105
1. Meşru Savunma	106
a) Genel olarak	106
b) Meşru Savunmanın Şartları	108
(1) Saldırıya ilişkin şartlar	108
(2) Savunmaya ilişkin şartlar	111
2. Görevin İfası	115
3. Hakkın Kullanılması	121
a) Şikâyet Hakkı.....	121
b) Tedip Hakkının Kullanılması	122
c) Spor Faaliyetleri	128
d) Tıbbi Müdahaleler.....	130
e) Eleştiri Hakkı	134
f) Direnme Hakkı	137
4. İlgilinin Rızası	138
5. Zilyetliğin Korunması	140
V. KUSURLULUĞU KALDIRAN VEYA AZALTAN SEBEPLER	141
A. Zorunluluk Hali, Cebir ve Tehdit	142

1. Zorunluluk Hali	142
2. Cebir ve Tehdit (İkrah).....	147
B. Kaza	157
C. Hata.....	158
D. Uyku	161
E. Bedeni Özür.....	161
F. Beklenebilirlik.....	162
G. Haksız Tahrik	162
VI. CEZA SORUMLULUĞUNUN SINIRLANMASI	164
A. Yaş Küçüklüğü	165
B. Akıl Hastalığı.....	167
C. Sarhoşluk.....	169
D. Uyku/Bayıma	171
VII. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ	172
A. Teşebbüs	172
1. Genel Olarak	172
2. Tanım	173
3. Teşebbüsün Şartları.....	174
4. Teşebbüsün Hukuki Niteliği.....	174
5. Teşebbüse Elverişli Olmayan Suçlar	175
6. Suç Yolunun Aşamaları.....	175
a) Düşünce ve Karar Aşaması	175
b) Hazırlık Hareketleri.....	178
c) İcra Hareketleri Başlangıcı	179
d) İcra Hareketlerinin Tamamlanamaması	181
e) İşlenemez Suç (Elverişsiz Teşebbüs).....	181
f) Suç Tiplerine Göre Teşebbüs.....	182
(1) İnsan Öldürmeye Teşebbüs.....	182
(2) Yaralamaya Teşebbüs.....	182
(3) Zinaya Teşebbüs.....	183
(4) Hırsızlığa teşebbüs.....	185
(5) Şürbe Teşebbüs.....	187
(6) Hirabeye Teşebbüs.....	188
(7) Bağye Teşebbüs.....	189
g) Teşebbüs Suçu.....	191
7. Gönüllü Vazgeçme	191
8. Etkin Pişmanlık	193
B. İştirak	198
1. Kavramlar	198
2. Genel Anlamda İştiraki Yasaklayan Naslar	202

3. İştirakin Şartları.....	204
4. İştirak Sistemleri	207
5. İştirakin Çeşitleri	208
C. İçtima.....	221
VIII. SUÇA ETKİLİ HALLER	227
A. Tekerrür ve İtiyad	229
1. Genel Olarak	229
2. Tekerrür	232
3. İtiyad	245
B. Failin Sıfatı	253
1. Örnek Kişilik (Ağırlatıcı Sebep Olarak).....	253
2. Yaşlılık	255
3. Hastalık veya Sakatlık (Hafifletici Sebep Olarak).....	256
4. Köle, Kadın veya Gayrimüslimin Tazir Cezası	256
5. Kötü tevil.....	258
C. Mağdurun Sıfatı	258
D. Aleniyet.....	264
E. Suçun İşlendiği Zaman ve Mekan	265
1. Zaman	265
2. Mekan.....	265
F. Suçun Yaygın Olarak İşlenmesi ve Kötü Çevre	266
IX. UNSURLAR DIŞINDA KALAN HUSUSLAR	267
A. Önşartlar	267
B. Objektif Cezalandırılabilme Şartları	267
C. Soruşturma/Kovuşturma Şartları: Şikâyet/Şahsi Dava.....	269
D. Şahsi Cezasızlık Sebebi.....	273
X. CEZA İLİŞKİSİNİ SONA ERDİREN SEBEPLER.....	275
A. Ölüm	275
1. Şüphelinin/Sanığın Ölümü	275
2. Mahkumun Ölümü.....	275
3. Kazifte Mağdurun Ölmesi	277
4. Tanığın Ölmesi	277
B. Akıl Hastalığı	278
1. Şüphelinin/Sanığın Akıl Hastalığına Tutulması.....	278
2. Mahkumun Akıl Hastası Olması	278
3. Şahidin akıl hastası veya kör olması.....	278
C. Kisas Edilecek Organın Yok Olması	279
D. Kisas İsteme Hakkına Mirasçı Olmak	279

E. Zamaşıımı	279
1. Dava zamaşıımı	280
2. Ceza Zamaşıımı	282
F. Şikâyetten Feragat/Vazgeçme (Af)	283
G. Uzlaşma	288
H. Kazifte İsnadın İspatlanması	293
İ. Af	295
1. Genel Af	295
2. Özel Af	296
3. Adli Af	297
4. Şartlı Özel Af (Tecil)	298

İKİNCİ BÖLÜM

YAPTIRIMLAR

I. CEZA HUKUKU YAPTIRIMLARI	299
A. Yaptırımların Amacı	300
1. Kefaret (Ödeticilik)	301
2. Genel Önleme	302
3. Özel Önleme (Uslandırma)	303
4. Suçtan Doğan Mağduriyetin Giderilmesi	304
5. Toplumun Korunması	304
B. Ölüm Cezası	306
1. Kısas	308
2. Salb	309
3. Hz. Peygamber'in Ölüm Cezası Uygulamaları	312
a) Recm	312
b) Taziren (Siyaseten) Katl	313
C. Organ Kesme Cezası	319
1. Kısas Cezası Olarak	319
2. Tazir Cezası Olarak	319
D. El Kesme Cezası	320
1. Hırsızlık Haddi Olarak	320
2. Hirabe Haddi Olarak	322
3. Tazir Cezası Olarak El Kesme	323
E. Dayak Cezası	323
1. Zina Suçunda	324
2. Kazif Suçunda	324
3. Şürb Suçunda	325

4. İnsan öldürmede dayak cezası.....	325
5. Tazir Cezası Olarak Dayak	325
6. Tedavi tedbiri olarak dayak.....	328
F. Hapis Cezası	328
1. Cahiliye Devri Araplarında Hapis	329
2. Kur'an'da Hapis.....	329
3. İslam Hukukçularına Göre Hapis.....	331
4. Süresine Göre Hapsin Tasnifi	332
a) Süresiz Hüküm	333
b) Süreli (mahdut, süresi önceden belirli) Hapis	335
G. Sürgün	338
H. Para Cezaları	341
1. Kavram.....	341
2. Para Cezasına Delalet Eden Ayetler	343
3. Hz. Peygamberin Uygulamaları.....	343
4. Hz. Ömer'in Uygulamaları.....	345
5. Hukuk Ekolleri.....	346
6. Osmanlı Uygulaması	348
a) Hukuk Doktrini	348
b) Klasik Dönem Kanunları	352
c) Tanzimat Devri Kanunları.....	354
d) Osmanlıda Para Cezalarıyla İlgili Sorunlar	355
7. Para Cezasının Hukuki Niteliği	361
8. Yaptırım Olarak Değeri	362
9. Çeşitleri.....	364
II. GÜVENLİK TEDBİRLERİ	370
A. Hürriyeti Kısıtlayıcı Güvenlik Tedbirleri.....	370
1. Çocuklar İçin	370
2. Akıl Hastaları İçin	371
3. Alkol ve Uyuşturucu Tutkunları İçin	372
B. Terk.....	372
1. Aile İçi Geçimsizliklerinde	372
2. Savaşa Mazeretsiz Gitmeyenler Hakkında	372
C. Tevbih	373
D. Tanıklık Ehliyetinin Kaybı	374
E. Mali Mahrumiyetler.....	375
1. Mirastan / Vasiyetten Mahrumiyet	375
2. Ganimet Payından Mahrumiyet	376
3. Barınma ve Nafaka Hakkından Mahrumiyet.....	376

F. Memuriyetten Azil, İlimiye Sıfatının Kaldırılması	377
G. Müsadere	380
H. Kefaret	386
İ. Kolluk Gözetimi	387
J. Ticaretten Men / Meslekten Çıkarma	388
K. Teşhir/İlan	390
L. Veliye veya Akrabaya Teslim	393
M. Medeni Haklardan Mahrumiyet	393
III. SUÇTAN DOĞAN MAĞDURİYETİN GİDERİLMESİ	394
A. Uzlaşma Bedeli	395
1. Kasten öldürmede	395
2. Kasten yaralamada	396
B. Diyet	396
1. Kasten öldürmede kısas talebinden vazgeçilmişse ödenmesi gereken diyet	397
2. Taksirle Öldürmede Diyet	399
3. Kast/Taksir Kombinasyonuyla Öldürmede Diyet	400
4. Kasten Yaralamada Diyet (Erş)	400
5. Çocuk Düşürme Tazminatı (Gurre)	403
6. Diğer Suçlarda Tazmin	404
C. İade	408
D. Mağdurdan Özür Diletme	409

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CEZA HUKUKU ÖZEL HÜKÜMLER

I. YAPTIRIMI BELİRLENMİŞ OLAN SUÇLAR	411
A. Kasten Öldürme ve Cezası	411
B. Kasten Yaralama	413
C. Hırabe (Nitelikli Yağma) Suçu ve Cezası	415
D. Hırsızlık Suçu ve Cezası	416
E. Zina Suçu ve Cezası	418
F. Kazif (Nitelikli Hakaret)	420
II. YAPTIRIMI BELİRLENMEDEN YASAKLANAN FİİLLER	422
A. Kişilere Karşı Suçlar	423
1. Kast/Taksir Kombinasyonuyla Öldürme	423
2. Taksirle Öldürme	424
3. Taksirle Yaralama	427
4. Çocuk Düşürme ve Düşürtme	428

B. Devlete Karşı Suçlar	430
1. Ridde.....	430
2. Bağy	433
C. Kamu Sağlığına Karşı Suçlar	434
1. Alkollü İçki Kullanma.....	434
2. Uyuşturucu Madde Kullanma	437

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İNFAZ HUKUKU

A. İnfaz Kavramı	439
B. İnfaz Hukuku Kavramı	441
C. İnfaz Hukuku ile İlgili Ayetler	441
D. Hz. Peygamber'in Uygulaması	447
E. Ölüm Cezasının İnfazı.....	450
1. Kısas Cezasının İnfazı	451
2. Recm Cezasının İnfazı	456
3. Hırabe Suçunda Salb Suretiyle İnfaz	459
4. Siyaseten (Taziren) Katlin İnfazı	461
F. Bedeni Cezaların İnfazı	463
1. El Kesme Cezasının İnfazı	463
2. Organ Tatili Cezasının İnfazı.....	464
3. Dayak Cezasının İnfazı.....	464
G. Sürgün cezasının infazı	466
H. Para Cezasının İnfazı	467
İ. İnfaz Memuruna Mukavemet	468

KAYNAKLAR	469
------------------------	------------

İNDEKS	481
---------------------	------------

KAYNAKLAR

A. MKT. MVL. Bab-1 Asafi Mektubi Kalemi Meclis-i Vâlâ.

A. MKT. ŞD Bab-1 Asafi Mektubi Kalemi Şurâ-yı Devlet

37 Numaralı Konya Şer'iyeye Sicili (Haz. İzzet Sak), Konya, 2010.

392 numaralı Harput Şer'iyeye Sicili

Abdullah b. Muhammed (ö.849), Musannef fi'l-Ehâdis ve'l-Âsar, Bombay, 1979-1983.

Abdullah Efendi, Semeretü'l-Fuad fi'l-Mebdei ve'l-Mead, İst.1288.

Abdurrahim Efendi Menteşzade (ö.1716), Fetava-yı Abdurrahim, İst.1243/1827.

ACAR İsmail, "Osmanlı Hukukunda Zina Suçu ve Cezası", in: *Türkler*, C:X. Ank.2002.

Ahmed Lütfi, Mir'at-ı Adalet Yahut Tarihçe-i Devlet-i Aliye, İst.1304.

Ahmed Ziya, Kanun-ı Ceza ve Teferruatı Şerhi, İst.1329.

Ahteri Kebir, İst.1310.

AKDEMİR Salih, "Udeh'in et-Teşriu'l-Cinai'l-İslâmî Adlı Eseri ve Tercümesi Üzerine" AÜİFD, C: XXVIII, Ank.1986.

AKGÜNDÜZ ve Heyet, Şer'iyeye Sicilleri, İst.1988.

AKGÜNDÜZ Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri, İst.1990.

AKGÜNDÜZ-ÖZTÜRK, Bilinmeyen Osmanlı, İst.1999.

AKMAN Mehmet, Osmanlı Devletinde Kardeş Katli, İst.1997.

_____ : Osmanlı Devletinde Ceza Yargılaması, İst.2004.

AKŞİT M. Cevat, İslâm Ceza Hukuku ve İnsanî Esasları, İst.1976.

AKYÜZ Vecdi, "Akraba" *DİA*, C:2, s.286.

ALBAYRAK Fatih Mehmet, İslâm Hukukunda Terör Niteliği Taşıyan Suçlar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, UÜSBE, Bursa, 1997.

ALDERSON A. Dolphin, Bütün Yönleriyle Osmanlı Hanedanı (Çev: Ş. Severcan) İst.1998

ALFI Ahmad Abd al-Aziz: "Punishment in Islâmîc Criminal Law", in: *The Islamic Criminal Justice System*, New York, 1982.

Ali Efendi (Çatalcalı) (ö.1697), Fetava, İst.1257.

Ali Haydar Hoca Emin Efendizade (ö.1915): Dürerü'l-Hukkâm Şerh-i Mecelleti'l-Ahkâm, İst.1319.

Âlim b. Alâ (ö.1384), el-Fetava't-Tatarhaniyye, Beyrut, 2004.

AMİR Abdülaziz, et-Tazir fi'ş-Şeriatî'l-İslâmiyye, Mısır, 1969.

Ankaravi Mehmed Emin Efendi (ö.1687), Fetâvâ-yi Ankaravî, İst.1281/1864

- ARAL Vecdi, Hukuk ve Hukuk Bilimi Üzerine, İst.1991.
- ARIKAN Baha, "İslâm Ceza Hukukunun Esasları", *Adalet Dergisi*, 1962.
- ARTUK-GÖKCEN-YENİDÜNYA: Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ank.2009.
- ASKALANİ Ahmed b. Ali İbn Hacer (ö.1449), *Fethu'l-Bârî bi Şerh-i Sahîhi'l-Buhârî*, T.y.
- ATAR Fahrettin, İslâm Adliye Teşkilatı, Ank.1991.
- _____: İslâm İcra ve İflâs Hukuku, İst.1990.
- ATAY Hüseyin, İslâm Hukuk Felsefesi, Ank.1985.
- Atıf Bey, Mecelle'nin Külli Kaideleri, (Yayına haz: Abdullah Demir) İst.2008.
- AVCI Mustafa, "Kim Kimi Affedebilir (Mukayeseli Hukuk Kaynaklarında Adli Af)" *Kamu Hukuku Arşivi*, Ekim, 1999.
- _____: "Osmanlı Hukukunda Hapis Cezası", *Kamu Hukuku Arşivi*, Mart 2002.
- _____: "Osmanlı Uygulamasında İnfazı Özellik Gösteren Hapis Türleri: Kalebentlik Kürek ve Prangabentlik", *Yeni Türkiye Dergisi Türkoloji ve Türk Tarihi Özel Sayı*, C:45, Mayıs-Haziran 2002.
- _____: Osmanlı Hukukunda Suçlar ve Cezalar, İst.2004.
- _____: Osmanlı Ceza Hukuku Özel Hükümler, Konya, 2014.
- AVVA M. Selim, *Fî Usûli'n-Nizâmî'l-Cinâiyyi'l-İslâmî*, Kahire, 1983.
- _____: "Çağdaş Oryantalist Çalışmalarında İslâm Hukuk Sistemi" (Çev: A. İhsan Pala), *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S:5, 2005
- AWAD M. Awad: "The Rights of the Accused Under Islâmic Criminal Procedure", in: *The Islamic Criminal Justice System*, New York, 1982
- AYDIN Hakkı, İslâm Hukuku ve Modern Hukukta İşkence, İst.1997
- AYDIN M. Akif, "Ceza", *DİA*, C:7, s.478.
- _____: İslâm ve Osmanlı Hukuku Araştırmaları, İst.1996
- _____: İslâm-Osmanlı Aile Hukuku, İst.1985.
- _____: Türk Hukuk Tarihi, İst.2010.
- AYNİ Ebu Muhammed Bedreddin Mahmud b. Ahmed (ö.1451): *Umdetü'l-Kârî Şerhu Sahîhi'l-Buhârî*, Mısır, 1972.
- AZİMABADİ Ebu't-Tayyib Muhammed Şemsü'l-Hak (ö.1857), *Avnu'l-Ma'bûd* (Ebu Dâvud'un Sünen Şerhi, İbn Kayyım el-Cevziyye'nin şerhi ile birlikte), Medine, 1989.
- BABERTİ Ekmeleddin Muhammed b. Mahmud (ö.1384): *Şerhu'l-İnâye ale'l-Hidâye*, Mısır, 1970.
- BARDAKOĞLU Ali, "Ceza", *DİA*, C:7, s.477.
- _____: "Eşkîya", *DİA*, C:11, s.466.
- _____: "Hırsızlık" *DİA*, C:17, s.384vd.
- _____: "Hapis", *DİA*, C:16, s.54.
- _____: "Katil", *DİA*, C:25, s.46.

- _____ : "Osmanlı Hukukunun Şer'iliği Üzerine", *Yeni Türkiye* 701 *Osmanlı Özel Sayı*, C: 31, Ank. 2000, s.713.
- _____ : "Toplum-Hukuk İlişkisi Açısından Cahiliye Hukuku Örneği", in: *Zihniyet Değişikleri ve Çağdaşlaşma Problemleri Sempozyumu Bildirileri*, Bursa, 1990.
- BARKAN Ö. Lütfi, XV ve XVI. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Zirai Ekonominin Hukuki ve Mali Esasları-I Kanunlar, İst.1943.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi: 3, 5, 7, 69, 113, 241 Numaralı Mühimme Defterleri
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Ayniyat Defteri
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi, A. ŞD (Şura-yı Devlet)
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Cevdet Adliye
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Cevdet, Belediye
- BEHNESİ, A. Fethi, el-Mevsuatü'l-Cinaiyye fi'l-Fıkhî'l-İslâmî, Beyrut, 1991.
- _____ : el-Ukûbe fi'l-Fıkhî'l-İslâmî, Beyrut 1983.
- _____ : Nazariyyat fi'l-Fıkhî'l-Cinai'l-İslami Dirase Fikhiyye Mukarane, Kahire, 1969.
- BENMELHA Ghaouti: "Ta'azir Crimes", in: *The Islamic Criminal Justice System*, New York, 1982.
- BEROJE Sahip, İslâm Kamu Hukukunda İrtidat Suçu ve Cezası, YYÜSBE Basılmamış Doktora Tezi, Van, 2000.
- _____ : Ceza Muhakemesi Hukuku Açısından İslam İspat Hukuku, Ank.2007.
- BEYHAKİ Ebubekir Ahmed b. el-Huseyn (ö.1066): es-Sünenü'l-Kübrâ, Beyrut, T.y.
- BEYZAVİ Nasiruddin Ömer (ö.1286), Envâru't-Tenzil ve Esrâru't-Te'vîl, İst.1296.
- BİLMEN Ö. Nasuhi (ö.1971): Hukuk-ı İslâmiyye ve Istilâhât-ı Fikhiyye Kamusu, İst.1975.
- BOZKURT Gülnihal, Batı Hukukunun Türkiye'de Benimsenmesi, Ank.1996.
- _____ : Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu, Ank.1989.
- BUHUTİ Mansur b. Yunus (ö.1641), Keşşâfu'l-Kına' an Metni'l-İkna, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1982.
- BUTİ M. Said Ramazan, Davâbitü'l-Maslaha fi's-Şeriatî'l-İslâmiyye, Beyrut, 1982.
- _____ : Muhâdarât, fi'l-Fıkhî'l-Mukâran, Dımaşk, 1981.
- CANAN İbrahim, Hadis Ansiklopedisi Kütüb-i Sitte, Ank.Ty.
- _____ : İslâm İşığında Anarşi Sebepler Tedbirler Çareler, İst.1984.
- Ceride-i İlmiye Fetvaları (Haz: İsmail Cebeci) İst.2009.
- CİN-AKGÜNDÜZ, Türk-İslâm Hukuk Tarihi, İst.1990.
- CİN-AKYILMAZ, Türk Hukuk Tarihi, Konya, 2008, 2011.

- ÇAĞATAY, Neşet, İslâm Öncesi Arap Tarihi, Ank.1982.
- ÇAĞRICI, Mustafa, "Gıybet", *DİA*, C:14, İst. 1996, s.64.
- ÇİVİZADE Şeyhülislâm Muhyiddin Muhammed b. İlyas (ö.1547): "Risale Müteallika bi't-Teazir" Tahkik: Abdullah Özer, *İslâm Hukuk Literatüründe Tazir Risaleleri ve Şeyhülislâm Muhyiddin Muhammed b. İlyas Çivizade'nin Risale Müteallika bi't-Teazir Adlı Risalesi*, MÜSBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İst.2000.
- ÇOLAK Abdullah, İslâm Ceza Hukukunda Hafifletici Sebepler, SÜSBE Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya, 1999.
- _____: "İslâm Ceza Hukukunda Meşru Savunma", *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl: 8, S:19, Bahar 2004.
- DAĞCI Şamil, İslâm Ceza Hukukunda Şahıslara Karşı Müessir Fiiller, Ank.1996.
- DALGIN Nihat, "Temel Kaynaklar Çerçevesinde Dinden Dönme ve İnanç Özgürlüğü", *Makalat*, Konya 1999, S:1.
- _____: "Sosyal Değişim ve İslâm Hukuku", *Marife*, Yıl:3, S:2, Güz 2003.
- DAMAD Şeyhzâde Muhammed b. Süleyman (ö.1667): *Mecmau'l-Enhur fi Şerhi Mülteka'l-Ebhur*, İst.1289, 1310.
- DAREKUTNÎ Ebu'l-Hasen Ali b. Ömer (ö.995), *Sünenü Dârekutnî, Âlemü'l-Kütüb*, Beyrut, 1986.
- DAVUDOĞLU Ahmet (ö.1983): *Sahih-i Müslim Tercüme ve Şerhi*, İst.1977.
- Dede Cöngi Minkarizade İbrahim Kemaleddin (ö.1565): *Siyasetname Tercümesi*, (Çev: M. Arif Efendi) in: *AKGÜNDÜZ, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve Şer'i Tahlilleri*, C:IV, İst.1992.
- Defterdar Sarı Mehmet Paşa, *Netaic-i Vekayiât* (Haz: A. Özcan) Ank.1995.
- DEHLEVÎ Şah Veliyyullah b. Abdurrahim (ö.1762), *Hucetullahi'l-Bâliğa*, Beyrut, 1992.
- _____: *Hucetullahi'l-Baliğa* (Çev: M. Erdoğan) İst.1994.
- DEMİR Abdullah, *Tophane Mahkemesi 7 Numaralı Şer'iyeye Sicil Defterinin İncelenmesi*, MÜSBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İst.1998.
- _____: *Osmanlı Medeni Yargılama Hukuku*, İst.2009.
- DEMİRCİ Muhsin, *Vahiy Gerçeği*, İst.1996.
- DÖNMEZER-ERMAN, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku*, İst.1994
- Dürrizade Mehmed Arif Efendi (ö.1800), *Neticetü'l-Fetava*, İst.1265.
- DÜZDAĞ Ertuğrul, *Ebussuud Efendi Fetvâları Işığında 16. Asır Türk Hayatı*, İst.1983.
- EBU GUDDE Hasan, *Ahkâmü's-Sicn ve Muâmeleti's-Sücenâ fi'l-İslâm*, Kuveyt, 1987.
- EBU'L-AYNEYN, Abdulfettah Muhammed, *Ukubeti's-Serika fi'l-Fıkhî'l-İslâmi*, Kahire, 1983.

- EBU SERÎ Muhammed Abdulhadi, Fıkhü's-Sücûn ve'l-Mutekalât, Kahire, 1993.
- EBU SÛNNE A. Fehmi, el-Urfu ve'l-Âdetü fi Re'yi'l-Fukaha, Kahire, 1947.
- EBU YUSUF Yakub b. İbrahim (ö.798): Kitabu'l-Harâc (Çev. A. Özek) İst.1973.
- EBU ZEHRA Muhammed, el-Cerîme fi'l-Fıkhî'l-İslâmî, Kahire, Ty.
- _____ : el-Ukube, Kahire, Ty.
- _____ : İslâm Hukuk Metodolojisi Fıkıh Usulü (Çev: A. Şener) Ank.1981.
- EKİNCİ E. Buğra, Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk, İst.2008.
- ENSÂRÎ, Muhammed b. Nizâmeddin, Fevatihu'r-Rahamut bi-Şerhi Müselle-
mi's-Sübut, Beyrut, Ty. (el-Mustasfa ile birlikte)
- ERDOĞAN Mehmet, İslâm Hukukunda Ahkâmın Değişmesi, İst.1990.
- _____ : Vahiy-Akıl Dengesi Açısından Sünnet, İst.1996.
- ERGİN O. Nuri, Mecelle-i Umûr-i Belediye, İst.1995.
- ERTURHAN Sabri, İslâm Ceza Hukukunda Suça İştirak, SÛSBE Yayınlanma-
mış Doktora Tezi, Konya, 1999.
- _____ : İslâm Ceza Hukukunda Tekerrür, Sivas, 2001.
- _____ : İslâm Ceza Hukukunda İctima, İst.2003.
- _____ : "Zina İşleyen Bir Şahısla Yapılacak Nikah Akdi" *İslâm Hukuku Araş-
tırmaları Dergisi*, S:2, Konya, 2003.
- _____ : İslam Ceza Hukuku Etrafındaki Tartışmalar, İst.2008.
- ESED Muhammed, Kur'an Mesajı Meal-Tefsir (Çev: Cahit Koytak-Ahmet
Ertürk) İst.1999.
- ESEN Hüseyin, İslâm Hukukunda Mali Cezalar, İzmir, 2006.
- _____ : İslam'da Suç ve Ceza (İslam Hukukunda Cezai Sorumluluk), İzmir 2006.
- _____ : "Muhammed Esed'in Hirabe (Eşkıyalık) Suçuyla İlgili Ayetler için Yap-
tığı Meal-Tefsir Üzerine" DEÜİFD, S:XX, İzmir 2004.
- FAHİRİ, Gays Mahmud, el-İştirakü'l-Cinai fi'l-Fıkhî'l-İslâmî, Bingazi, 1993.
- FENDOĞLU H. Tahsin, Türk Hukuk Tarihi, İst.2000
- FERRA Kadı Ebu Ya'lâ Muhammed b. Hüseyin (ö.1065): el-Ahkâmü's-
Sultaniyye, Mısır, 1987.
- Fetava-yı Hindiyye (Çev: Mustafa Efe), Ank.Ty. Akçağ Yayınları
- Feyzullah Efendi (ö.1703), Fetava-yı Feyziye, (Haz: Süleyman Kaya) İst.2009.
- FUDEYLAT Cebr Mahmud, Sukûtu'l-Ukûbât fi'l-Fıkhî'l-İslâmî, Amman, 1987.
- GAZALÎ Muhammed b. Hamid (ö.1111), el-Mustasfa, Bulak, 1322.
- GÖKCEN Ahmet, Tanzimat Devri Ceza Kanunları ve Bu Kanunlardaki Ceza
Müeyyideleri, İst.1989.
- GÜLER Zekeriya, Zahiri Muhaddislerle Hanefi Fakihler Arasındaki Münakaş-
lar ve İhtilaf Sebepleri, Ank.1997.
- HAKERİ Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ank.2010, 2013.

- HALAÇOĞLU Yusuf, XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, Ank.1998.
- _____ : XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun İskan Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi, Ank.1997.
- HALEBİ İbrahim b. Muhammed (ö.1549), Haşiyeli Multeka, Dersaadet, 1316.
- HALLAF Abdülvehhab, İslâm Hukuk Felsefesi (İlmu Usulî'l-Fıkh) (Çev: Hüseyin Atay), Ank.1985.
- HAMİDULLAH Muhammed, İslâm Peygamberi (Çev. S. Tuğ) İst.1980.
- _____ : İslâm'a Giriş (Çev: Kemal Kuşçu) Ank.Ty.
- _____ : İslâm'da Devlet İdaresi (Çev: K. Kuşçu) Ank.1979.
- _____ : Mecmuatü'l-Vesaiki's-Siyasiyye, Beyrut, 1987.
- HATEMİ Hüseyin, İslâm Hukuku Dersleri, İst.1994.
- HEYD Uriel, Studies in Old Ottoman Criminal Law, Oxford, 1973.
- _____ : "Eski Osmanlı Hukukunda Kanun ve Şeriat", in: *Türk Hukuk ve Kültür Tarihi Üzerine Makaleler* (Tercüme ve Derleme: Ferhat Koca) Ank.2002.
- _____ : Türk Hukuk ve Kültür Tarihi Üzerine Makaleler (Tercüme ve Derleme: F. Koca) Ank.2002.
- HEYSEMİ Nüreddîn Ali b. Ebîbekr (ö.1404), Mecmau'z-Zevâid ve Menbeu'l-Fevâid, Dâru'l-Kütübî'l-Arabî, 1967.
- Hezarfen Hüseyin Efendi (ö.1691), Telhîsü'l-Beyân fî Kavânîn-i Âl-i Osmân (Haz: S. İlgürel) Ank.1998.
- HUDARİ Muhammed, Tarihu't-Teşrii'l-İslâmî, Mısır, 1970.
- HULEYFİ Nâsır Ali Nâsır, ez-Zurûfu'l-Müşeddide ve'l-Muhaffife fî Ukûbeti't-Ta'zîr fi'l-Fıkhî'l-İslâmî, Kahire, 1992.
- HUSARİ Ahmet, İlmu'l-Kadâ, Beyrut, 1986.
- _____ : es-Siyasetü'l-Cezaiyye fi'l-Fıkhî'l-Ukubati'l-İslâmî'l-Mukaran, Beyrut, 1993.
- HÜSEYNÎ, Süleymân Câd, el-Ukûbetü'l-Bedeniyye fi'l-Fıkhî'l-İslâmî, Dâru's-Şurûk, Kahire, 1991.
- IMBER Colin, Şeriaten Kanuna Ebussuud ve Osmanlıda İslami Hukuk (Çev: Murteza Bedir) İst.2004.
- İBN ABİDİN M. Emin (ö.1836): Reddü'l-Muhtâr, İst.1984.
- _____ : *Mecmûatü'r-Resail*, Beyrut, Ty.
- İBN ARABİ Ebû Bekir Muhammed b. Abdullah (ö.1148), Ahkâmu'l-Kur'ân, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut, 1972.
- İBN AŞUR M. Tahir, İslâm Hukuk Felsefesi (Çev: V. Akyüz-M. Erdoğan), İst.1988.
- İBN DEYRİ Sadeddin Ebu's-Saadat (ö.1464): Kitabu'l-Habs bi't-Töhme, Hacı Selim Ağa Kütüphanesi, No:560, Yazma

- İBN FERHUN Burhâneddîn Ebu'l-Vefâ İbrâhîm İbnü'l-İmâm Şemseddîn Ebî Abdullah Muhammed (ö.1397): *Tabsıratü'l-Hukkâm fî Usûli'l-Akdiyeti ve Menâhici'l-Ahkâm*, Beyrut, 1995
- İBN HAZM Ebu Muhammed Ali b. Ahmed (ö.1064): *el-Muhallâ bi'l-Âsâr fi Şerhi'l-Mücellâ bi'l-İktisâr*, Beyrut, 1988.
- İBN HİŞAM Muhammed Abdülmelik (ö.833), *es-Siretü'n-Nebeviyye*, Beyrut, Ty.
- İBN HÜMAM Kemaleddin Muhammed b. Abdulvahid (ö.1456): *Şerhu Fethi'l-Kadir*, Mısır, 1970.
- İBN KAYYIM el-Cevziye Ebu Abdullah Şemseddin (ö.1350), *et-Turuku'l-Hukmiyye*, Kahire, 1977.
- _____ : *Zadü'l-Mead*, (Çev: M. Yolcu) İst.1990.
- _____ : *İ'lâmü'l-Muvakkîin an Rabbi'l-Âlemin*, Beyrut, 1991.
- İBN KESİR, Ebu'l-Fidâ İsmail (ö.1373), *Tefsir*, Kahire, Ty.
- _____ : *Muhtasarü Tefsir-i İbn Kesir (İhtisar: M. Ali Sabuni)* Beyrut, 1981.
- İBN KUDAME Ebu Muhammed Abdullah b. Ahmed (ö.1223): *el-Muğni*, Kahire, Ty.
- İBN MAZE Hüsameddin Ömer b. Abdilaziz (ö.1141), *Kitabu Şerh-i Edebi'l-Kâdî li'l-Hassaf*, Bağdat, Ty. (Matbaatu İrşad).
- İBN NÜCEYM Zeynüddîn b. İbrâhîm el-Misrî (ö.1563), *el-Bahru'r-Râik Şerhu Kenzi'd-Dekâik*, Mısır, 1310.
- _____ : *el-Eşbah ve'n-Nezair*, Dımaşk, 1986
- _____ : *Fetâvâ*, Bulak, Ty. (Şeyhzade b. Yusuf el-Hatib, *Fetava'l-Ğiyasiyye Kenarında*)
- İBN RÜŞD Muhammed b. Ahmed el-Kurtubî (ö.1199): *Bidâyetü'l-Müctehid ve Nihâyetü'l-Muktasid*, İst.1985.
- İBN TEYMİYE Takıyyuddin Ahmed (ö.1327), *es-Siyasetü'ş-Şer'iyye fi Islâhı'r-Râi ve'r-Raiyye*, Beyrut, 1993.
- _____ : *Hisbe* (Çev: V. Akyüz) İst.1989.
- _____ : *Siyaset* (Çev: V. Akyüz) İst.1985.
- İNALCIK Halil, "Adaletnameler", *Türk Tarih Belgeleri Dergisi*, 1965, C:II, S:3-4.
- _____ : "Osmanlı Hukukuna Giriş Örfi-Sultani Hukuk ve Fatih'in Kanunları", in: *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, İst.1992.
- _____ : *Fatih Devri Üzerinde Tetkikler ve Vesikalar*, Ank.1987
- İNANIR Ahmet, İbn Kemal'in Fetvaları Işığında Osmanlıda İslâm Hukuku, İÜSBE Doktora Tezi, İst.2008.
- İPŞİRLİ Mehmet, XVI. Asrın İkinci Yarısında Kürek Cezası ile İlgili Hükümler, *İÜEF Tarih Enstitüsü Dergisi*, S:12, 1982
- İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi 1 Numaralı Sicil (H.919-927/M.1513-1521) (Haz: Bilgin Aydın-Ekrem Tak), İst.2008.

- İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi 2 Numaralı Sicil (Haz: R. Günalan-V. Kemal-Ö. Altıntop-H.Ayyıldız Bahadır) İst.2010.
- İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi 5 Numaralı Sicil (Haz: Yasemin Dağdaş-Zeynep Berktas), İst.2010.
- İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi 9 Numaralı Sicil (H.940-942/M.1534-1536) (Haz: Kenan Yıldız), İst.2010.
- İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi 51 Numaralı Sicil (987-988/1579-1580) (Haz: Rifat Günalan) İst.2010.
- KADIZADE Şemseddin Muhammed b. Koca (ö.1580): *Netâicü'l-Efkâr* (Tekmiletü Şerhi Fethi'l-Kadîr, Fethu'l-Kadir kenarında), Mısır, 1970.
- KAL'ACÎ Muhammed Ravvâs, *Mevsûatü Fıkh-i Ömer b. Hattâb*, Beyrut, 1989.
- KAMÂTÎ N. M. *el-Ukûbâtü'l-Maliyye beyne's-Şeria ve'l-Kanun*, Bingazi, 1986.
- KARAL E. *Ziya, Osmanlı Tarihi*, Ank.1988.
- KARAMAN Hayrettin, "Fıkıh" *DİA*, C:13, s.12.
- _____ : *İslâm Hukuk Tarihi*, İst.1997.
- _____ : *İslâm Hukukunda İctihad*, Ank.Ty.
- _____ : *İslâm'ın Işığında Günün Meseleleri*, İst.1988.
- KARAMAN-ÇAĞRICI-DÖNMEZ-GÜMÜŞ, *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir*, DİB Yayını, Ank.2003-2004.
- KARİ Ali (ö.1605), *Şerhu's-Şifa*, Beyrut, 2001.
- KÂSÂNÎ Alaeddin Ebubekir b. Mes'ud (ö.1191), *Bedâiu's-Sanâi fi Tertibi's-Şerai'*, Mısır, 1327.
- KASİMİ Zafir, *Nizamü'l-Hukm*, Beyrut, 1992.
- KAŞIKÇI Osman, *Osmanlı Devletinde Padişahlık*, İzmir 2008.
- _____ : *İslâm ve Osmanlı Hukukunda Mecelle*, İst.1997.
- KAYA Ali, "İslâm Hukukuna Göre Ötanazi", *UÜİFD*, C:VI, S:6, Bursa, 1994.
- _____ : "Ölme Hakkı", *Marife*, Y:4, S:2, Güz 2004.
- KESKİN Yusuf Ziya, *Recm Cezası*, İst.2000.
- KETTANÎ M. Abdülhay (ö.1962), *et-Terâfibu'l-İdâriye*, (Çev. A. Özel), İst.1991.
- KILINÇ, Ahmet, *Mukayeseli Hukuk ve Hukuk Tarihinde Teşhir Cezası*, Ank.2014.
- KIYICI Selahattin, *İslâm Hukukunda Örf ve Adet*, İst.1990.
- Kİİ Muhammed Abdülmün'im, *Nazratü'l-Kur'an ile'l-Cerimeti ve'l-Ikab*, Kahire, 1988.
- Kitab-ı Mevkufat*, İst.1308.
- KOCA Mahmut-ÜZÜLMEZ İlhan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ank.2013.
- KOŞUM Adnan, *İslâm Hukukunda Cezayı Ağırlaştırıcı Nedenler*, MÜSBE Yayınlanmamış Doktora Tezi, İst.1999.
- KÖSE Saffet, "Osmanlıda Şer'i Cezalar" *İslâmiyat*, C:II, S: 4, Ank.1999.

- KUNTER Nurullah: "Yirmibeş Cumhuriyet Yılı'nın Ceza Tarihçesi" *İstanbul Barosu Dergisi*, Y:XXII, S:3, Ekim 1948
- KURTUBÎ Ebu Abdullah Muhammed b. Ahmed el-Ensârî (ö.1273): *el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'an*, Beyrut, 1988.
- MANTRAN Robert, 17. Yüzyılın İkinci Yarısında İstanbul (Çev: M. Ali Kılıçbay-E. Özcan) Ank.1990.
- MAVERDÎ Ebu'l-Hasen Ali b. Muhammed (ö.1058): *Nasihâtü'l-Müluk* (Siyaset Sanatı) (Çev: M. Sarıbiyık), Konya, 1996.
- _____ : *el-Ahkâmu's-Sultaniyye*, Beyrut, 1990.
- Mecmûa-i Malûmât-ı Adliye*, İst.1312.
- MENEKŞE Ömer: XVII. ve XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devletinde Hırsızlık Suçu ve Cezası, MÜSBE Yayınlanmamış Doktora Tezi, İst.1998.
- MERĞİNANÎ, Ebu'l-Hasen Ali b. Ebîbekr (ö.1197): *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî*, İst.1986.
- MEVSİLÎ, Abdullah b. Mahmud (ö.1284), *el-İhtiyâr fî Ta'lîli'l-Muhtâr*, Beyrut, 1975.
- MİRAS Kamil-Ahmed Naim, *Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi ve Şerhi*, Ank.1974.
- MOLLA HÜSREV Muhammed b. Feramuz (ö.1480), *Dureru'l-Hukkâm fî Şerhi Ğureri'l-Ahkâm*, İst.1978.
- MUMCU Ahmet, *Divan-ı Hümayun*, Ank.1985.
- _____ : *İnsan Hakları Kamu Özgürlükleri*, Ank.1992.
- _____ : *Osmanlı Devletinde Rüşvet*, Ank.1985.
- _____ : *Osmanlı Devletinde Siyaseten Katl*, Ank.1985.
- _____ : *Osmanlı Devletinde Zulüm Kavramı*, Ank.1985.
- MÜTTAKÎ Alauddîn Ali (ö.1567), *Kenzu'l-Ummâl fî Süneni'l-Akvâl ve'l-Ef'âl*, Beyrut, 1985.
- NESEFÎ Ebu Hafs Ömer b. Muhammed (ö.1142): *Nazmü'l-Hilâfiyyât Tercümesi* (Türkçeye Çev: İbrahim b. Mustafa b. Alişir el Melifdevi), Haz: Azmi Bilgin, Ank.1996.
- NEVAVÎ Abdülhalık, *Cerâimü'l-Cerh ve'd-Darb beyne's-Şerîa ve'l-Kânûni'l-Vad'î*, Beyrut, Mektebetü'l-Münîriyye, t.y.
- NEVEVÎ Ebu Zekeriya Muhyiddin b. Şeref (ö.1277): *el-Mecmu' Şerhu'l-Mühezzeb*, Kahire, 1995.
- NİZAMÜLMÜLK Ebu Ali Hasen b. Ali (ö.1092): *Siyasetname* (Çev: N. Bayburtlugil) İst.1998.
- ORTAYLI İlber, "Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine", *Amme İdaresi Dergisi*, C: IX, S: I, Ank.1976.

- _____ : "Osmanlı Şehirlerinde Mahkeme", *AHFD, Bülent N. Esen Armağanı*, Ank.1977.
- Ömer Hilmi (ö.1889), *Miyar-ı Adalet*, in *AKGÜNDÜZ, Ahmet, Mukayeseli İslâm-Osmanlı Hukuku Külliyyatı*, Diyarbakır, 1986.
- ÖZBEK V. Özer, *Ceza Hukukunda Suçtan Doğan Mağduriyetin Giderilmesi*, Ank.2000.
- ÖZCAN Abdülkadir, "Asesbaşı", *DİA*, C:3, s.464.
- _____ : "Böcekbaşı", *DİA*, C:6, s.323.
- ÖZEK Ali ve ark. *Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Açıklamalı Meali*, Medine, 1992.
- ÖZEL Ahmet, "Dârülbağy" *DİA*, C:8, İst.1993.
- ÖZEN Şükrü, "İnfaz", *DİA*, C:20, İst.2000.
- ÖZER Abdullah Özer, *İslâm Hukuk Literatüründe Tazir Risaleleri ve Şeyhülislâm Muhyiddin Muhammed b. İlyas Çivizade'nin Risale Müteallika bi't-Teazir Adlı Risalesi*, MÜSBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İst.2000.
- ÖZGENÇ İzzet, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Ank.2018.
- ÖZKAYA Yücel, XVIII. Yy. da Osmanlı Kurumları ve Osmanlı Toplum Yapısı, Ank.1985.
- PULAHA-YÜCEL, I. Selim Kanunnamesi, Ank.1988.
- RAZİ Fahreddin Muhammed b. Ömer (ö.1210), *Mefâtilhu'l-Ğayb (Tefsir-i Kebir)*, Beyrut, T.y.
- RUDANİ Muhammed b. Süleyman (ö.1683): *Cem'u'l-Fevâid (Büyük Hadis Ansiklopedisi) (Çev: N. Erdoğan)*, İst.Ty.
- SABUNİ M. Ali, *Safvetü't-Tefasir*, Beyrut, 1980.
- SAN'ANİ Abdurrezzak b. Hemmam (ö.826): *el-Musannef*, Hindistan, 1970.
- SAVA PAŞA (ö.1901), *İslâm Hukuku Nazariyatı Hakkında Bir Etüt*, (Çev: B. Arıkan) Ank.1955.
- SAVVÂ Ali, "el-Haczü'l-Muvakkat ve Hukmuhû fi's-Şeriatil-İslâmiyye", *Dirâsât*, Amman, 1986.
- SAYİS M. Ali, *Tefsiru Ayatil-Ahkam*, Mısır, Ty. (Mektebetü M. Ali Subeyh)
- SCHACHT Joseph, *İslâm Hukukuna Giriş*, (Çev. M. Dağ-A. Şener), Ank.1986
- SENHURİ Abdurrezzak (ö.1971), *Mesadiru'l-Hak fi'l-Fıkhi'l-İslâmi*, Beyrut, Ty.
- SERAHSİ Ebubekir Muhammed b. Ahmed (ö.1090), *el-Mebsût*, Beyrut, 1986.
- SEVİÇ V. Raşit, *Askeri Adalet*, Ank.1955.
- SEYDİŞEHRİ Mahmud Esat (ö.1918), *Tarih-i Din-i İslâm (Haz: A. L. Kazancı-O. Kazancı) İst.1983.*
- _____ : *Telhisu Usul-i Fıkıh*, İst.2008.
- SİRAC M. Abdulhâdî: "Ukubetu's-Sicn fi's-Şeriatil-İslâmiyye", *Dirâsât Arabiyye ve'l-İslâmiyye*, S:V, Kahire, 1986.

- SOYASLAN Doğan: Teşebbüs Suçu, Ank.1994.
- _____ : Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ank.2005.
- SÖZÜER Adem, Suça Teşebbüs, İst.1994.
- SUYÛTÎ Celaleddin Abdurrahman b. Ebubekir (ö.1505): el-Eşbâh ve'n-Nezair, Beyrut, 1983.
- ŞABAN Zekiyyüddin, İslâm Hukuk İlminin Esasları (Çev: İ. Kafi Dönmez) Ank.1996.
- ŞAFAK Ali, Mezheplerarası Mukayeseli İslâm Ceza Hukuku, Erzurum, 1977.
- ŞAFİİ Ebû Abdillâh Muhammed b. İdrîs (ö.820), el-Ümm, Beyrut, 1990.
- ŞEBÂRU İsam Muhammed, el-Kadâ ve'l-Kudât fi'l-İslâm el-Asru'l-Abbasi, Beyrut, 1983.
- ŞEKERCİ Osman: İslâm Ceza Hukukunda Tazir Suçları ve Cezaları, İst.1996
- ŞELTUT Mahmut, el-İslâm Akide ve Şeria, Kahire, 1997.
- ŞENSOY Naci, "Zina Cürmü", İHFM, C:VIII, S:1-2, İst.1942.
- _____ : Basit Hırsızlık ve Çeşitli Mevsuf Hırsızlıklar, İst.1963.
- ŞEVKANİ Muhammed b. Ali (ö.1834), Neylü'l-Evtâr Şerhu Münteka'l-Ahbâr, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, Ty.
- ŞİRBİNİ Muhammed b. Ahmed el-Hatîb (ö.1570), Muğni'l-Muhtâc ilâ Ma'rifeti Meânî Elfâzi'l-Minhâc, Mısır, 1958.
- Tahtavi Ahmed b. Muhammed (ö.1816), Tahtavi Tercümesi, İst.1287.
- TANER Tahir, Ceza Hukuku Umumi Kısım, İst.1953.
- TEHANEVİ Zafer Ahmed (ö.1974): İ'lâü's-Sünen, Karaçi, 1415.
- TEKİN Yaşar, Şer'îye Sicilleri Işığında Osmanlı Devletinde Tazir Suç ve Cezaları, MÜSBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İst.1995
- TELKENAROĞLU, M. Rahmi, Karşılaştırmalı Bir Ceza Hukuku İncelemesi İslam Hukukunda İhmali Suçlar, Konya, 2014.
- TOSUN Öztekin, Suç Hukuku Dersleri, İst.1967.
- _____ : Suç Hukuku El Kitabı, İst.1982.
- TRABLUSİ Alaeddin Ali b. Halil (ö.1445), Muînu'l-Hukkâm fîmâ Yeteredded beyne'l-Hasmeyn mine'l-Ahkâm, Mısır, 1973.
- UDEH Abdülkadir (ö.1954), et-Teşrü'l-Cinâiyyi'l-İslâmi Mukaranen bi'l-Kanuni'l-Vad'i, Beyrut, Ty.
- ULUÇAY M. Çağatay, XVII. Asırda Saruhan'da Eşkıyalık ve Halk Hareketleri, İst.1944.
- _____ : 18 ve 19. Yüzyıllarda Saruhan'da Eşkıyalık ve Halk Hareketleri, İst.1955.
- UZUNÇARŞILI İ. Hakkı, Osmanlı Devleti Teşkilâtına Medhal, Ank.1988

- _____ : Osmanlı Devletinin İlmîye Teşkilâtı, Ank. 1988
- _____ : Osmanlı Devletinin Saray Teşkilâtı, Ank. 1988
- ÜÇÖK Coşkun, "Osmanlı Kanunnamelerinde İslâm Ceza Hukukuna Aykırı Hükümler, I-III", *AÜHFM*, 1947, C:4, S:1-2
- ÜSRUŞENİ Muhammed b. Mahmud b. Hüseyin (ö.1234): *Ahkamu's-Sığar* (Camiu'l-Fusuleyn kenarında) Mısır, 1300.
- _____ : *Ahkamu's-Sığar* (Çev: İ. Canan) İst.1984.
- VAİLİ Ahmed, *Ahkâmü's-Sücûn Beyne's-Şeriatî ve'l-Kanun*, Beyrut, 1987.
- Vezâratü'l-Evkaf ve's-Şüûni'l-İslâmiyye, *el-Mevsûatü'l-Fıkhîyye*, "Hapis", C:XVI, Kuveyt, 1992.
- _____ : "İkametü'l-Hudud", C:XX, Kuveyt, 1992.
- YAMAN Ahmet, *İslam Hukukunda Uluslararası İlişkiler*, Ank.1998.
- YAYLALI Davut, *İslam Hukukunda Sulh*, İst.1993.
- YAZIR M. Hamdi (ö.1942), *Hak Dini Kur'an Dili*, İst.Ty.
- YENİÇERİ Celal, *İslâm'da Devlet Bütçesi*, İst.1984.
- YENİSEY Feridun, "İnfaz Hukukunun İnsan Hakları Yönü", *İnfaz Hukukunun Sorunları Sempozyumu Bildirileri*, Ank.2000.
- Yenişehirli Abdullah Efendi (ö.1743), *Behcetü'l-Fetava*, İst.1266.
- YİĞİT Yaşar, "İslâm Ceza Hukukuna Göre Ötanazi", *Diyanet İlmî Dergi*, C:36, S:2, Nisan-Haziran-2000.
- YÜCE, Turhan Tufan, *Ceza Hukuku Dersleri I*, Manisa, 1982.
- YÜCEL Erdem, "Osmanlı İmparatorluğunda ilk ve Son Recm" *Hayat Tarih Mecmuası*, S:7, İst.1970.
- ZAFER Hamide, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, İst.2010.
- ZERKA Ahmed, *el-Medhalü'l-Fıkhîyyi'l-Âmm* (el-Fıkhü'l-İslâmi fi Sevbihî'l-Cedîd), Dimaşk, 1965-1968
- ZEYDAN Abdülkerim, *Nizamü'l-Kaza fi Şeriatî'l-İslâmiyye*, Bağdat, 1984.
- _____ : *el-Medhal li Diraseti's-Şeriatî'l-İslâmiyye*, Bağdat, 1985
- _____ : "İslâm Hukukunda Zaruret Hali" (Çev: H. Karaman) in: *İslâm'ın İşliğinde Günün Meseleleri*, İst.1988
- ZEYLAİ, Fahreddin Osman b. Ali (ö.1343), *Tebyînü'l-Hakaik Şerhu Kenzi'd-Dekaik*, Bulak, 1315.
- ZEYLAİ Cemalettîn Abdullah b. Yusuf (ö.1360), *Nasbu'r-Râye li Ehâdisi'l-Hidâye*, Yy. 1973.